

مدیریت مالی

I
A
C
F
M

۱۳۸۵

انجمن مدیران مالی حرفه‌ای ایران

فهرست

- آغازی دوباره..... علی ط. ساکی
- گزارشگری مالی..... محمد جواد صفار سفلائی
- چرا انجمن؟..... محسن قاسمی
- چالشی بر نقطه سربه‌سر..... فهیمه فعال
- فین تک‌ها..... سیدمحمدباقرآبادی
- بورس به مثابه فرهنگ..... علی ط. ساکی
- جامعه حسابداران رسمی و مبارزه با پولشویی..... رضا قاسمی
- پیوست:

شرایط و درخواست عضویت

فرم عضویت

مدیریت مالی

نشریه انجمن مدیران مالی حرفه‌ای ایران

پیش شماره یک | تیرماه ۱۳۹۹

این نشریه به صورت آزمایشی، پیش‌شماره و با همکاری
اعضای انجمن منتشر می‌شود.

انجمن مدیران مالی حرفه‌ای ایران،

راهی به سوی حرفه‌ای شدن.

اینستاگرام: @icifm.ir

کانال تلگرام: @icifm

وب سایت: www.icifm.ir

لینکدین: انجمن مدیران مالی حرفه‌ای ایران

تلفن: ۸۸۶۷۰۸۲۲ - ۸۸۶۷۸۱۶۷

آدرس: میدان آرژانتین، خیابان الوند، کوچه برمک،

پلاک ۲، واحد ۵

هفته پیش بود که جناب آقای قاسمی دبیرکل محترم انجمن حسابداران خبره ایران با من تماس گرفت. بعد از حال و احوال من را در جریان ملاقاتش با جناب دکتر صفار، رئیس هیات مدیره انجمن مدیران مالی حرفه‌ای ایران قرار داد. انجمن مدیران مالی حرفه‌ای ایران با نزدیک به ۱۵ سال سابقه، به دلیل مسائل مختلف نیاز به تغییرات داشت. جناب قاسمی در جلسه بنده را به عنوان گزینه‌ای مناسب برای دبیرکلی انجمن به جناب صفار معرفی کرده بودند. من هم که همیشه سرم برای کارهای صنفی درد می‌کند با کمال میل پذیرفتم و قرار شد ملاقاتی با جناب دکتر صفار در دفتر انجمن داشته باشم. فردای همان روز جلسه تشکیل شد. جناب دکتر صفار از سابقه انجمن، اقدامات انجام شده و وضعیت فعلی انجمن توضیحاتی دادند و قرار شد من کار را به دست بگیرم.

البته برای شروع نیاز به انجام تشریفات قانونی است، اما قرار شد بنده کار را از همین ابتدا شروع کنم. یک مشکل اساسی که اکنون تمام سازمان‌های مردم‌نهاد با آن مواجه هستند، عدم تصویب قانون جدید سازمان‌های مردم‌نهاد و به تبع آن عدم تایید صورت‌جلسات مجامع توسط وزارت کشور می‌باشد، که انجمن مدیران مالی حرفه‌ای ایران نیز از این مورد مستثنا نیست. مسئله‌ی بعد دریافت حق عضویت اعضا است. حق عضویت مهم‌ترین و یا شاید تنهاترین منبع درآمد انجمن‌ها می‌باشد. انجمن اکنون نزدیک به هزار عضو دارد، که باید پیگیری حق عضویت سالانه اعضا در الویت قرار گیرد. انتظار هیئت مدیره از اعضا این است که این حق عضویت به صورت مرتب انجام شود تا به وسیله آن امکان ارائه خدمات فراهم شود.

در گذشته توسط هیئت محترم مدیره، اقدامات شایسته‌ای از جمله برگزاری بیش از ۱۰۰ کلاس آموزشی انجام شده است. و به رغم تمام مشکلاتی که فضای قانونی کشور برای سازمان‌های مردم‌نهاد ایجاد می‌کند، انجمن سربلند وارد ۱۵امین سال فعالیتش می‌شود.

در این چند روز کارهای مهمی انجام شده از جمله، فعال سازی کانال تلگرام انجمن، راه‌اندازی صفحه اینستاگرام و لینکدین انجمن، آماده سازی سایت و همین انتشار الکترونیکی نشریه انجمن. ما در هفته‌های آینده به سرعت برنامه کلاس‌های آنلاین انجمن را ارائه خواهیم داد. همچنین برنامه‌ای برای ایجاد سطوح جدید عضویت برای روسا و کارشناسان تهیه شده است. همچنین قصد داریم برای اولین بار در ایران سیستم کوچینگ مالی را برای علاقه‌مندان راه‌اندازی نماییم. در کوچینگ ما این امکان را برای اعضا فراهم خواهیم کرد که از تجربه بهترین و خبره‌ترین افراد حوزه مالی به صورت مستقیم بهره‌مند شوند. برگزاری سمینار روز حسابدار در صورت مساعد بودن وضعیت شیوع کرونا از دیگر برنامه‌های انجمن است.

ما قصد داریم در سال جدید قدم‌های محکم‌تر و استوارتری برداریم و در این راه به کمک همه شما دوستان عزیز نیازمندیم. بنابراین با ارائه پیشنهادات و انتقادات خود ما را در این راه یاری فرمایید.

گزارشگری مالی

محمد جواد صفار سفلائی | رئیس هیئت مدیره انجمن مدیران مالی حرفه‌ای ایران

هدف گزارشگری مالی با مقاصد عمومی، تهیه اطلاعات مالی درباره واحد گزار شگر می‌باشد که برای سرمایه‌گذاران بالفعل و بالقوه، وام‌دهندگان و سایر اعتباردهندگان در تصمیم‌گیری برای تامین منابع واحد تجاری مفید است. این تصمیم‌گیری شامل تصمیماتی در خصوص موارد زیر است:

الف. خرید، فروش یا نگهداشت ابزارهای بدهی و حقوق مالکانه؛

ب. دریافت یا تسویه وامها و سایر اشکال اعتبارها؛

ج. اعمال حق رای، و در غیر این صورت، تاثیر بر اقدامات مدیریت که بر استفاده از منابع اقتصادی واحد تجاری تاثیر می‌گذارد.

صورت‌های مالی، به عنوان اصلی‌ترین اطلاعات مالی، نتایج وظیفه مباشرت مدیریت یا حسابدگی آنها را در قبال منابعی که در اختیارشان قرار گرفته منعکس می‌کند. استفاده‌کنندگان صورت‌های مالی، برای اتخاذ تصمیمات اقتصادی، غالباً خواهان ارزیابی وظیفه مباشرت یا حسابدگی مدیریت می‌باشند. تصمیمات اقتصادی مزبور به عنوان نمونه شامل مواردی از قبیل فروش یا حفظ سرمایه‌گذاری در واحد تجاری و انتخاب مجدد یا جایگزینی مدیران می‌باشد.

گزارشگری اما از چرخه‌ای تعریف شده (یا مشخص) برخوردار است: رویدادهای مالی، وجود سیستم مالی برای شناسایی، ثبت و طبقه‌بندی این رویدادها، شناسایی، ثبت و طبقه‌بندی آنها، کنترل اولیه این عملیات و در نهایت رسیدگی به آنها، به منظور مطابقت صورت و وضعیت و عملکرد مالی با استانداردهای حسابداری. بازخورد این چرخه، تمایل یا عدم تمایل طرف حسابها، طرف قراردادهای و دیگر اشخاص ذینفع و ذیمدخل به ادامه همکاری با واحد اقتصادی و در نتیجه رویدادهای مالی جدید می‌گردد.

در این چرخه، طراحان سیستمهای مالی، مدیران مالی، حساب‌برسان داخلی و حساب‌برسان مستقل، بر حسب مسئولیتهایی که در این چرخه حیاتی پذیرفته‌اند ایفای نقش می‌کنند.

در نظام اقتصادی ما، حسابرسی بگونه‌ای رسمی مورد پذیرش قرار گرفته است. این در حالی است که به پیش‌نیازهای حسابرسی صورت‌های مالی توجه نشده است. انجمن مدیران مالی حرفه‌ای ایران - هرچند غیررسمی - با هدف پر کردن این خلا تاسیس شده است.

چرا انجمن؟

محسن قاسمی | دبیر انجمن حسابداران خبره ایران

مرد دانا را چو بر دلها سخن باید نوشت

خود قلم باشد زبان اندر میان انجمن

ناصر خسرو

فرهنگ فارسی معین "انجمن" را جای گردآمدن گروهی برای مشورت در امری به طور موقت یا دایم دانسته است. این نقطه‌ی آغاز انجمن‌های حرفه‌ای، علمی، و صنفی در زمینه‌های مختلف است؛ که هر یک برای رسیدن به اهدافی مشخص بر پا و فعال می‌شوند. با نگاهی موشکافانه به روند توسعه‌ی حرفه‌ی حسابداری در جهان به‌ویژه در کشورهای پیشگام از جمله، امریکا، انگلستان، اسکاتلند، ایرلند، کانادا، استرالیا،... دریافت می‌شود که بخش بزرگی از پیشرفت جنبه‌های گوناگون حسابداری در این کشورها و به تبع آن در سرتاسر جهان مرهون اقدامات انجمن‌های حرفه‌ای طی بیش از یک قرن گذشته بوده است. حسابداری با توجه به ماهیت حرفه‌ای آن، بیش از آن که محصول تلاش‌های دانشگاهی باشد، ساخته و پرداخته‌ی نهادهای حرفه‌ای و حتی نظارتی است. آن چه دینفعان سرتاسر جهان از جنبه‌های خدماتی مختلف حسابداری ادراک می‌کنند، عمدتاً محصول اقدامات انجمن‌های حرفه‌ای پیشگام، همچون، انجمن حسابداران خبره‌ی انگلستان و ولز (ICAEW)، انجمن حسابداران رسمی امریکا (AICPA)، انجمن حسابداران رسمی خیره (ACCA)، انجمن حسابداران مدیریت خیره (CIMA)، انجمن حسابداران و حرفه‌ای‌های مالی در کسب‌وکار (IMA)، انجمن حسابرسان داخلی (IIA)، انجمن بازرسان رسمی ثقلب (ACFE)،... و نهادهای بین‌المللی همچون، فدراسیون بین‌المللی حسابداران (IFAC) و بنیاد استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی (IFRS Foundation) است.

در ایران نیز با آن که جنبه‌های مختلف حسابداری کهن به‌ویژه در بخش حاکمیتی پیشینه‌ای چند هزار ساله دارد، ولی ورود حسابداری مدرن به کشور به اواخر دوره‌ی قاجار و اوایل دوره‌ی پهلوی بازمی‌گردد. در آن سالها به واسطه‌ی شکل‌گیری صنعت بانکداری، راه‌اندازی کارخانجات و صنایع، انقلاب مشروطه، تصویب قانون محاسبات عمومی، راه‌اندازی دیوان محاسبات، اصلاحات نظام مالیه‌ی کشور به مدیریت مورگان شوستر، و سال‌ها بعد، در نتیجه‌ی ملی شدن صنعت نفت، به مرور جنبه‌های مختلف حسابداری مدرن در کشور توسعه پیدا کرد. تا بدان جا که در پی راه‌اندازی شعبات موسسات حسابرسی بین‌المللی، سرانجام، از اوایل دهه‌ی ۱۳۴۰ موسسات حسابرسی ایرانی نیز یکی پس از دیگری تاسیس شدند. و در نهایت، در اوایل دهه‌ی ۱۳۵۰ با تاسیس انجمن حسابداران خبره‌ی ایران (۱۳۵۱) و کانون حسابداران رسمی (۱۳۵۲) آرمان دیرینه‌ی نسل نخست حسابداران حرفه‌ای ایرانی برای راه‌اندازی انجمن‌های حرفه‌ای در کشور محقق شد. در آن دوران، حتی آموزش نسل نخست حسابداران ایرانی نیز در خارج از کشور نزد انجمن‌های حرفه‌ای - عمدتاً، ICAEW، ACCA، AICPA، و CIMA - و در داخل کشور نزد آموزشگاه‌هایی همچون کالج امریکایی، مدرسه‌ی تجارت، دبیرستان فنی مالی، آموزشگاه فنی آبادان، آموزشگاه بانک ملی ایران، موسسه‌ی عالی حسابداری (که بعدها به "دانشکده‌ی حسابداری و علوم مالی شرکت ملی نفت ایران" تغییر نام داد)، موسسه‌ی عالی حسابداری (که به صورت خصوصی توسط زنده‌یاد دکتر عزیز نبوی تاسیس شده بود)، موسسه‌ی عالی بازرگانی، و موسسه‌ی

عالی بیمه انجام می‌شد. البته به مرور، رشته‌ی حسابداری در دانشگاه‌های کلاسیک کشور، از جمله، دانشگاه تهران، دانشگاه ملی (شهید بهشتی فعلی)، دانشگاه فرح (الزهراء فعلی)،... نیز راه‌اندازی شد.

در پی وقوع انقلاب اسلامی در سال ۱۳۵۷ که انحلال کانون حسابداران رسمی، تعلیق خودخواسته‌ی فعالیت انجمن حسابداران خبره‌ی ایران، ملی شدن صنایع مختلف کشور، کاهش چشم‌گیر فعالیت بورس اوراق بهادار تهران، و راه‌اندازی موسسات حسابرسی دولتی و حاکمیتی را در پی داشت، روند توسعه‌ی انجمن‌های حرفه‌ای در حسابداری ایران با چالشی جدی مواجه شد. در سال ۱۳۶۶ نیز سه موسسه‌ی حسابرسی دولتی و حاکمیتی سازمان صنایع ملی، بنیاد مستضعفان، و شاهد با شرکت سهامی حسابرسی (زیرمجموعه‌ی وزارت امور اقتصادی و دارایی) ادغام شدند و سازمان حسابرسی را به عنوان یکی از سازمان‌های زیرمجموعه‌ی وزارت امور اقتصادی و دارایی و در هیات بزرگترین موسسه‌ی حسابرسی کشور و همزمان نهاد استانداردگذار حسابداری و حسابرسی ایران راه‌اندازی کردند. در آن شرایط، فعالیت انجمن حسابداران خبره‌ی ایران رفته رفته از سال‌های آغازین دهه‌ی ۱۳۶۰ از سر گرفته شد، و حتی از بهمن ۱۳۶۴ با انتشار نخستین فهرست "حسابداران مستقل" تلاشی بجا و در خور ستایش برای احیای حرفه‌ای‌گری در حسابداری ایران آغاز شد. ولی این تلاش‌ها نه تنها سوی دولت و حاکمیت به رسمیت شناخته نمی‌شد، بلکه همواره نیز با تهدید بخش دولتی حاکم بر حسابداری کشور مواجه بود. با این حال، با پایان جنگ و آغاز اعمال سیاست‌های تعدیلات اقتصادی از اوایل دهه‌ی ۱۳۷۰، و فروکش کردن نسبی دیدگاه‌های اقتصادی سوسیالیستی رادیکال، به مرور نیاز به حرفه‌ی حسابداری مستقل در ساختار اقتصادی کشور بیش از پیش احساس شد. تا بدان جا که در پی تصویب "قانون استفاده از خدمات تخصصی و حرفه‌ای حسابداران ذیصلاح به عنوان حسابدار رسمی" (۱۳۷۲) سرانجام با وقفه‌ای هشت ساله جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران به عنوان یک انجمن حرفه‌ای قانونی در سال ۱۳۸۰ تاسیس و راه‌اندازی شد. در سال‌های پس از آن نیز در پی تصویب "قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران" (۱۳۸۴) که منجر به اصلاحات ساختاری در بازار سرمایه کشور شد ابتدا انجمن مدیران مالی حرفه‌ای ایران (۱۳۸۵) و سپس انجمن حسابرسان داخلی ایران (۱۳۹۱) با هدف توسعه‌ی حرفه‌ای‌گری در زمینه‌های تخصصی حرفه‌ی حسابداری کشور راه‌اندازی شدند.

حرفه‌ی حسابداری ایران به رغم پیشینه‌ی درازی که در مقایسه با بیشتر کشورهای جهان دارد، ولی در اثر روند پر فراز و نشیبی که تا به حال پشت سر گذاشته است، هنوز در آغاز راه حرفه‌ای‌گری است. روند توسعه‌ی حسابداری در کشورهای پیشگام و در دیگر قلمروهای جهان نشان می‌دهد که توسعه‌ی حسابداری ایران نیز جز از مسیر تقویت انجمن‌های حرفه‌ای میسر نخواهد شد. ما حسابداران ایرانی چه آرمان خدمت به عموم و ساختن وطن در دل داشته باشیم و چه سودای کسب منافع فردی و گروهی در سر بپرورانیم، یگانه راه تحقق این اهداف هم‌صدایی در چارچوب انجمن‌های حرفه‌ای و معرفی جنبه‌های گوناگون خدمات حرفه‌ای‌مان به ذینفعان مختلف حاکمیتی، دولتی و عمومی از طریق ابزارهای در اختیار انجمن‌های حرفه‌ای است.

محاسبه نقطه سر به سر در موسسات تجاری از اهمیت بالایی برخوردار است زیرا با در دست داشتن اطلاعات مربوط به نقطه سر به سر تصمیم گیری های مدیریت مانند افزایش یا کاهش حجم تولید و فروش افزایش یا کاهش هزینه ها به آسانی صورت پذیرفته و اثرات تصمیم گیری ها بر سود نیز قابل محاسبه خواهد بود.

در تحلیل نقطه سر به سر فرض بر آن است که با افزایش حجم تولید و یا فروش از آنجائیکه هزینه ثابت کل به تعداد بیشتری سرشکن می گردد هزینه ثابت یک واحد محصول کاهش می یابد. همچنین در این تحلیل هزینه های متغیر هر واحد و نرخ فروش ثابت فرض می شود که محل تلاقی منحنی مجموع هزینه های یک واحد محصول، با منحنی فروش همان محصول، حجم فعالیت در نقطه سر به سر را مشخص می نماید.

در اینجا می خواهیم به این موضوع پردازیم که تمایز بین هزینه های ثابت و متغیر به عوامل متعددی از جمله افق زمانی بستگی دارد. معمولاً در کوتاه مدت اکثر هزینه ها ثابت و تقریباً تمام هزینه ها در بلند مدت متغیر هستند.

در تجزیه و تحلیل نقطه سر به سر سه فرض اشتباه وجود دارد:

۱- هزینه متغیر هر واحد ثابت است: در اکثر موارد فرض بر این است که هزینه های متغیر دارای منابع یکسانی برای هر واحد محصول هستند اما دلایل متعددی نیز وجود دارد مبنی بر اینکه، چرا ممکن است این گونه نباشد. هزینه یک واحد اضافی به تعداد واحدهایی بستگی دارد که تا آن لحظه از زمان تولید شده اند. زیرا هنگامی که تعداد واحد های بیشتری تولید می شوند کارایی افزایش می یابد این پدیده، یادگیری نامیده می شود. به طور مثال فردی را در نظر بگیرید که در ابتدای شروع به کار به علت عدم مهارت و آشنایی با کار ۱۰ واحد محصول تولید می کند اما به مرور زمان و با افزایش مهارت یادگیری روزانه ۱۵ واحد محصول تولید می کند در حالی که دستمزد ثابتی می گیرد. این اشتباه سبب می شود مدیریت نتواند نقطه بهینه تولید را مشخص کند.

۲- قیمت فروش هر واحد ثابت است: تجزیه و تحلیل نقطه سر به سر رقابت کل و کامل را فرض می کند که در آن محصولات و تمامی واحد های تولید شده به قیمت معین فروخته می شود. بهای هر واحد ورودی می تواند متغیر باشد و باعث شود هزینه آخرین واحد ها متفاوت از هزینه های قبلی باشد که قبلاً تولید شده اند.

۳- هزینه ثابت کل ثابت است: خطی بودن منحنی سر به سر بیانگر این است که هیچ گونه صرفه جویی یا عدم صرفه جویی ناشی از مقیاس در تولید با توجه به سطح ظرفیت (هزینه های ثابت) وجود نداشته باشد.

به طور کل می توان نتیجه گرفت که نقطه سر به سر که موارد بالا را ثابت فرض می کند نقطه بهینه ای از تولید یا فروش را تداعی نمی کند زیرا در این تحلیل هیچ عدم اطمینان (ریسک) نسبت به ساختار هزینه و تاثیر تصمیم مدیر بر هزینه های شرکت وجود ندارد.

فین تک یا همان فناوری‌های مالی که معادل عبارت FinTech است، یعنی "کاربرد نوآورانه فناوری برای ارائه خدمات مالی" و البته یک پله بالاتر، به دنبال دادن قدرت به مردم به عنوان کاربران خدمات مالی است. «فین تک» که بعضا افراد آن را «فینتک» یا «فین تک» هم می‌نویسند، با توسعه فضای استارت‌آپی در دنیا بر سر زبان‌ها افتاد ولی به طور کلی مختص استارت‌آپ‌ها نیست و شرکت‌های بزرگی نیز در ایران و جهان در این حوزه فعالیت می‌کنند. استارت‌آپ‌های فین تک یکی از جذاب‌ترین حوزه‌های استارت‌آپی برای جذب سرمایه است؛ در سال ۲۰۱۷ این حوزه بیش از ۴۰ میلیارد دلار جذب سرمایه کرده است و در فهرست ۱۰ شرکت برتر دنیا از لحاظ ارزش، ۳ شرکت در این حوزه فعال هستند. فین تک به طور کلی، به ۱۰ زیرشاخه تقسیم می‌شود که در زیر این طبقه بندی آمده است: رگ‌تک، ولث‌تک، اینشورتک، پی‌تک، بانک‌تک، لندتک، مدیریت مالی، رمیتنس، یسک‌تک و ارزهای رمزنگاری شده.

تاریخچه‌ای کوتاه از فین تک‌ها

مشخص کردن زمان دقیق شروع فناوری مالی سخت است، اما دهه ۱۹۵۰ زمان خوبی برای ارجاع به آن است. از بسیاری جهات، فناوری یک عنصر کلیدی در حوزه خدمات فناوری مالی است. دهه ۱۹۵۰ ورود کارت‌های اعتباری را به خود دید. به جای حمل پول نقد، مردم از این کارت‌ها برای پرداخت خریدهای خود استفاده میکردند. سپس خود پردازها در دهه ۱۹۶۰ معرفی شدند، به این معنی که مردم دیگر مجبور نبودند برای برخی تراکنش‌ها به شعب بانک‌ها مراجعه کنند.

در دهه ۱۹۷۰، بانک‌ها شروع به تبادل الکترونیکی سهام کردند. در دهه ۱۹۸۰، بانک‌ها شروع به استفاده از رایانه‌های مین فریم و دیگر فناوری‌های به روز و پیشرفته ثبت اطلاعات و سامانه‌های داده کردند. در دهه ۱۹۹۰، الگوهای تجارت الکترونیکی و اینترنت شکوفا شد. در نتیجه، سرمایه‌گذاران خرد توانستند تبادل سهام آنلاین را تجربه کنند. در طول ۵۰ سال پیشرفت و توسعه فین تک، نوآوران توانسته‌اند ابزارهای پیچیده مدیریت خزانه، مدیریت ریسک، تحلیل داده‌ها و پردازش‌های مبادلاتی را برای شرکت‌های خدمات مالی و نهادهای بانکی خلق کنند. در حال حاضر، فین تک در حال دیجیتالی کردن خدمات مالی خرد از طریق بسترهای تامین سرمایه جمعی، مشاورهای رباتی برای برنامه ریزی بازنشستگی و ثروت، نرم افزارهای پرداخت همراه، کیف پول‌های همراه و مواردی از این دست است. فین تک دسترسی به فرصت‌های سرمایه‌گذاری جایگزین و خصوصی، به علاوه بسترهای وام دهی آنلاین را فراهم کرده است.

با این حال، با وجود رونق روزافزون فین تک، بانک‌ها تاثیر بسزایی نگرفته‌اند. دلیل اصلی آن است که فین تک و بانک‌ها مکمل یکدیگر هستند. بانک‌ها متوجه شده‌اند که فناوری یک سرمایه‌راهبردی است و باید جدی گرفت.

تاکنون تعاریف مختلفی برای فین تک ارائه شده است و اگر چه این تعاریف در ظاهر متفاوت است، اما محتوای آن‌ها در برگیرنده معنا و مفهوم یکسانی است که نشان دهنده نقش و کارکرد این استارت‌آپ‌ها در حوزه مالی است. مهم ترین تعاریف عبارت است از:

- نوآوری در ارائه خدمات سنتی و جدید مالی که از طریق طیف وسیعی از اپلیکیشن های فناورانه در تمام بخش های زنجیره ارزش محصولات مصرفی کاربرد دارند.
- کسب و کارهای نوآورانه ای که با ارائه خدمات مالی جدید سیطره بانک های سنتی بر صنعت مالی را به چالش کشیده اند.
- یک صنعت مالی جدید که از فناوری برای بهبود فعالیت های مالی استفاده می کند.

بورس به مثابه فرهنگ

علی ط. ساکی

در سال ۱۹۶۲ میلادی تعداد سهامداران آمریکایی ۱۷ میلیون نفر بود و به این ترتیب بخش بزرگی از مردم دارای منافع مالی در بازارهای سرمایه بودند. برای ارزیابی میزان مشارکت مردم آمریکا در بورس، در نظر بگیرید که این تعداد از کل جمعیت شهرنشین ایران در ۱۳۵۷ بیشتر است. امروزه در هر اقتصاد شکوفایی، حتما بازارهای مالی استواری برقرار است و سرمایه‌گذاری در بورس برخلاف دیگر فعالیتهای سرمایه‌گذاری پر طرفدار یک دهه اخیر ایران یعنی، دلار و سکه، با ایجاد منابع باعث دسترسی راحت واحدهای اقتصادی به سرمایه و در نهایت افزایش تولید ناخالص ملی می‌شود.

نگارنده این سطور خود از مخالفان هجوم افراد بی‌اطلاع و سرمایه‌های سرگردان به بورس است و تصور می‌کند این حجم از تراکم در صورت بروز اتفاقی که منجر به سقوط شاخص‌ها گردد، احتمالاً باعث آسیب‌های جبران‌ناپذیری به بخشی از جامعه خواهد شد که به امید کسب سودهای بادآورده، میزان عمده‌ای از سرمایه خود را در بورس سرمایه‌گذاری کرده‌اند. اما این نکته غیر قابل انکار است که در صورتی که سرمایه‌گذاری در بازار سرمایه ایران و به صورت مشخص بورس اوراق بهادار، نهادینه شود، در بلندمدت از مخاطراتی که به دلیل سفته‌بازی در سایر روش‌های سرمایه‌گذاری پدید می‌آید، جلوگیری می‌کند.

همچنین آزادسازی سهام عدالت از یک سو و سعی دولت در جبران کسری بودجه خود از سوی دیگر، این فرصت را بعد از سال‌ها برای علاقه‌مندان به بازار سرمایه فراهم کرده است که مردم را به سوی سرمایه‌گذاری‌های سالم هدایت کنند و فارغ از تمام تحلیل‌های موافق و مخالف در مورد وضعیت امروز بورس ایران (بورس تهران و فرابورس)، اعتقاد دارم که سرمایه‌گذاری در بازارهای سرمایه یک نوع فرهنگ صحیح سرمایه‌گذاری است که ما در مسیر توسعه‌یافتگی به آن احتیاج داریم.

جامعه حسابداران رسمی ایران و مبارزه با پولشویی

رضا قاسمی | کارشناس رسمی دادگستری

در ایران به موجب ماده (۲) قانون مبارزه با پولشویی مصوب ۱۳۸۶ مجلس شورای اسلامی جرم پولشویی مورد تعریف و تقنین قرار گرفته است که عبارت است از فعالیتهای غیر قانونی با علم به تحصیل، تملیک نگهداری یا استفاده از عواید حاصل از این فعالیت که به طور مستقیم یا غیر مستقیم در نتیجه ارتکاب جرم به دست آمده باشد.

جامعه حسابداران رسمی ایران به منظور مبارزه با پولشویی و جلوگیری از تامین مالی تروریسم و نیز فراهم آوردن تمهیدات لازم برای اجرای قانون مبارزه با پولشویی و همسویی با ضوابط و معیارهای بین المللی در مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم، دستور العمل حسابرسی مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم را در ۲۸ ماده و ۱۵ تبصره تصویب و ابلاغ نموده است. این دستور العمل حسابرسی، مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم را در شرکتهای تجاری و موسسات غیر تجاری در بر میگیرد که مشتمل بر ۲۴ ماده و ۷ تبصره است. بر اساس این دستور العمل تمامی حسابداران رسمی ضمن رعایت نمودن قوانین ابلاغی در صورت مشاهده موارد مشکوک نسبت به گزارش آن در سیستم جام که سامانه جمع آوری اطلاعات مالی شرکتهای اقدام خواهند نمود.

از سوی دیگر بازار سرمایه در حوزه مبارزه با پولشویی "شش دستور العمل اجرایی" را تدوین و تصویب نموده است که عبارتند از:

- دستور العمل شناسایی مشتریان
- دستور العمل شناسایی معاملات و عملیات مشکوک و شیوه گزارش دهی بازار سرمایه
- دستور العمل نگهداری و امحاء اسناد
- دستور العمل نحوه ارسال اسناد و مدارک مربوط به بازار سرمایه به نشانی پستی مبارزه با پولشویی در خدمات الکترونیک در بازار سرمایه
- دستور العمل رعایت مقرر
- دستور العمل نحوه ی مراقبت از اشخاص مظنون در بازار سرمایه

باتوجه به الزامات مقرر در استاندارد حسابرسی ۲۵۰ "ارزیابی رعایت قوانین و مقررات در حسابرسی صورتهای مالی (تجدید نظر شده ۱۳۹۴)"، حسابرسان بایستی نسبت به چگونگی رعایت الزامات قانون مبارزه با پولشویی بررسی ها لازم را معمول داشته و موارد عدم رعایت را در گزارشهای حسابرسی به نحوه مناسب منعکس نمایند. به صورت خلاصه حداقل اقداماتی که بایستی با توجه به آیین نامه ها و دستور العمل های مرتبط بایستی توسط شرکتهای و موسسات تجاری رعایت شوند عبارتند از:

- معرفی فردی از شرکت یا موسسه به دبیر خانه مبارزه با پولشویی وزارت امور اقتصادی
- درج شناسه ملی، کد اقتصادی، شماره ثبت و سایر اطلاعات مشابه در تمامی اوراق و اسناد مورد استفاده

- شناسایی ارباب رجوع و صحت سنجی مدارک و مستندات شناسایی ارایه شده از سوی آنها از طریق درگاههای اینترنتی مربوطه ، نظیر سامانه شناسه ملی قوه قضاییه ، سامانه های مربوط به سازمان امور مالیاتی بابت تایید کد اقتصادی ، مدارک مربوط به ثبت شرکتها و اطلاعات شناسه ای اعضای هیات مدیره و سهامدارن عمده (تصویر کارت ملی و شناسنامه)
- برگزاری دوره های آموزشی برای کارکنان جهت آشنایی با مفاهیم قانون و شناسایی معاملات مشکوک و چگونگی گزارش دهی آن
- استقرار سامانه های مناسب به منظور پایش مستمر الزامات قانونی مندرج در قوانین و مقررات
- استفاده از سیستم بانکی برای پرداختهای بالای ۱۵۰ میلیون ریال آن هم در وجه ذینفع و یا شخص طرف قرارداد
- استفاده از کدهای تفصیلی یکتا در نرم افزار های حسابداری به منظور ثبت عملیات حسابداری هر فرد حقیقی یا حقوقی
- امکان جستجو در نرم افزار های حسابداری بر مبنای شناسه ملی / کد ملی هر طرف حساب

شرایط و نحوه عضویت

هر فردی که دارای شرایط زیر باشد می‌تواند به عضویت انجمن درآید.

۱. داشتن مدرک تحصیلی حداقل کارشناسی (لیسانس) در رشته حسابداری، حسابداری و مدیریت یا مدرک تحصیلی شناخته شده بین‌المللی با تأیید مراجع رسمی.
۲. داشتن حداقل پنج سال سابقه مؤثر در اداره امور مالی موسسات، شرکتها و سازمانهای دولتی یا خصوصی.
۳. پذیرفتن مفاد اساسنامه.
۴. عدم محرومیت از حقوق اجتماعی.
۵. نداشتن سوء شهرت حرفه‌ای و اجتماعی.
۶. پرداخت حق عضویت.

تبصره: خاتمه عضویت بنا به درخواست فرد، سلب شرایط و یا درخواست اکثریت اعضای هیئت مدیره و تصویب مجمع

عمومی می‌باشد.

مدارک مورد نیاز:

۱. تکمیل فرم عضویت
۲. کپی شناسنامه
۳. کپی کارت ملی
۴. کپی مدارک تحصیلی (لیسانس به بالا - لیسانس در رشته حسابداری و رشته های مرتبط)
۵. گواهی سوابق کاری یا آخرین حکم کارگزینی (سابقه کار حداقل ۵ سال)
۶. شش قطعه عکس ۳×۴
۷. مصاحبه حضوری